

Archeologienota

Zwijndrecht - Stationsomgeving 2020

Programma van maatregelen

ERFPUNT | ONROEREND ERFGOED WAASLAND | **TEAM ONDERZOEK**

RAPPORT

Rapporten van Erfpunt – team Onderzoek

159

Project

Zwijndrecht - Stationsomgeving 2020

Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed

2020F63

Uitvoerder project

Erfpunt – team Onderzoek

OE/ERK/Archeoloog/2016/00101

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Auteurs

Thierry Van Neste

Wetenschappelijke begeleiding

Erfpunt - team Beheer

© Erfpunt – team Onderzoek, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Erfpunt.

Erfpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN 0778-3841

Erfpunt - team Onderzoek

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Tel +32 (0)3 778 87 59

onderzoek@erfpunt.be

www.erfpunt.be

www.facebook.com/Erfpunt

<https://sketchfab.com/Erfpunt>

1. Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

In het kader van de omgevingsvergunning werd enkel een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van de resultaten hiervan kan gesteld worden dat binnen het projectgebied geen waardevolle archeologische site aanwezig is en dat er geen verdere maatregelen moeten getroffen worden in het kader van archeologisch erfgoed. Het uitgevoerde vooronderzoek kan diensgevolge als volledig beschouwd worden.

2. Aanwezigheid van een archeologische site

Rekening houdende met de reeds aanwezige verstoringen kan gesteld worden dat er binnen de Fortlaan, Laarstraat en Statiestraat/Pastoor Coplaan een uiterst kleine kans bestaat dat er nog relevant archeologisch erfgoed aanwezig zal zijn.

De enige zone die (vermoedelijk) in iets mindere mate verstoord werd, is de cargozone tussen de spoorweg en de Laarstraat. Ook hier moet echter rekening worden gehouden met de historische ingrepen. De gehele zone werd verhard met kasseien. Bij de aanleg zal de zone ongetwijfeld enigszins genivelleerd geweest zijn. Tevens kan uitgegaan worden van een stevige fundering, gezien de functie als cargozone en de voormalige aanwezigheid van een zijspoor. In dit opzicht moeten we ook rekening houden met de aardkundige beschrijving van deze zone. De cargozone zelf wordt omschreven als bebouwde zone (OB) maar is omringd door een zone die gekenmerkt wordt door een afwezigheid van enige profielontwikkeling en een bouwvoor die gemiddeld slechts 25 cm dik is. De afwezigheid van een bewaarde natuurlijke profielontwikkeling wijst sowieso op een extreem lage verwachting voor de aanwezigheid/bewaring van steentijd artefactensites. De combinatie van de relatief dunne bouwvoor en de inschatting van de recente ingrepen zorgen bijkomend voor een lage verwachting voor de aanwezigheid en/of bewaring van archeologisch erfgoed uit de (proto-) historische perioden. Indien dit aanwezig zou zijn, zal dit reeds aangetast zijn door aftopping en verdichting. Wanneer we zien dat de middeleeuwse sporen in de aanpalende minder verstoorde zone nog slechts 10 tot 38 cm diep bewaard zijn gebleven, kan gesteld worden binnen de cargozone enkel nog de (bodems van de) diepste sporen bewaard zullen zijn gebleven, waardoor een duidelijke samenhang tussen sporen niet meer eenduidig vastgesteld zal kunnen worden.

3. Waardering van de archeologische site

Indien archeologisch erfgoed aanwezig zou zijn binnen het projectgebied, zal dit reeds in ernstige mate aangetast zijn. Ondiepe sporen zullen reeds vernield zijn, waardoor enkel de (onderkanten van de) diepere sporen bewaard kunnen zijn. De kans dat een verder onderzoek hiervan een coherent beeld –

en dus zinvolle kenniswinst – zal opleveren, wordt als erg laag ingeschat. Omwille hiervan wordt het archeologische potentieel van het projectgebied niet waardevol genoeg geacht om een verder onderzoek te kunnen verantwoorden.

4. Impactbepaling

Vrijwel het gehele projectgebied werd reeds ernstig verstoord door de aanleg van wegenissen, rioleringen, nutsleidingen en een cargozone. Aangezien het eventueel aanwezige erfgoed hierdoor reeds (grotendeels) vernield zal zijn geweest, zullen de geplande werken geen bijkomende impact hebben. Enkel in de cargozone kan mogelijk nog sprake zijn van fragmentarisch bewaarde sporen. Hier kan nog sprake zijn van een beperkte bijkomende impact.

5. Bepaling van maatregelen

Gezien de verstoringen in de Fortlaan, Statiestraat/Pastoor Coplaan en Laarstraat wordt hier geen archeologisch erfgoed meer verwacht en wordt geen verder onderzoek geadviseerd.

Binnen de cargozone kunnen eventueel nog restanten aanwezig zijn van diepere sporen. Ondiepere sporen zullen echter grotendeels vernield zijn, waardoor de kans klein is dat een duidelijke samenhang tussen sporen (structuren) vastgesteld zal kunnen worden. Een bijkomend archeologisch onderzoek zal dan ook weinig zinvolle kenniswinst opleveren. Omwille hiervan wordt ook voor deze zone geen verder onderzoek geadviseerd.

Op basis van een afweging van de archeologische verwachting tegenover de impact van de werken wordt geadviseerd om het projectgebied vrij te geven voor de geplande werken zonder bijkomende maatregelen op vlak van archeologisch erfgoed. Dit advies doet echter geen afbreuk aan de meldingsplicht, zoals vermeld in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet.